УДК 378.147:330:377.1
DOI https://doi.org/10.24919/2308-4863/83-1-51

Ігор ГАРАСИМ,
orcid.org/0009-0004-7213-0469
аспірант кафедри педагогіки та менеджменту освіти
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
(Тернопіль, Україна) harasym.i@tnpu.edu.ua

КОНЦЕПЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЕКОНОМІСТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ США ТА УКРАЇНИ

Стаття присвячена концепції професійної підготовки економістів у закладах вищої освіти США та України. Мета дослідження – проаналізувати особливості та відмінності підходів до навчального процесу і цілей професійної освіти економістів у контексті освітніх тенденцій обох країн. В процесі наукового дослідження використовувалися загальнонаукові методи пізнання, зокрема аналіз, порівняння, узагальнення та систематизація. Результати дослідження показують, що концепція професійної підготовки економістів у закладах вищої освіти в США характеризується комплексним підходом, що об'єднує теоретичні знання та практичні навички для управління економікою, підприємством, та бізнесом. Американська вища освіта зосереджена на використанні інноваційних технологій та методик навчання, що сприяють ефективній взаємодії між викладачами та студентами. Особлива увага приділяється розвитку здатності студентів до критичного мислення, вмінню приймати обґрунтовані рішення та адаптуватися до змін у глобальному економічному середовищі. На відміну від американської системи, в Україні підхід до професійної підготовки економістів має більш традиційні корені, які змінюються під впливом інтеграції в європейський освітній простір через Болонський процес. Українська модель зосереджена на формуванні глибоких теоретичних знань і розуміння економічних процесів у всіх сферах суспільного життя. Концепція професійної підготовки включає в себе ретельну спеціалізацію з акцентом на вивченні місцевих та міжнародних економічних закономірностей, що має на меті підготувати студентів до роботи в умовах змінної економіки. Практичне значення дослідження полягає у можливості використання його результатів для вдосконалення підходів до підготовки економістів із урахуванням кращих міжнародних практик.

Ключові слова: *професійна підготовка, економісти, заклади вищої освіти, Україна, США.*

Ihor HARASYM,
orcid.org/0009-0004-7213-0469
Postgraduate Student at the Department of Pedagogy and Management of Education
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
(Ternopil, Ukraine) harasym.i@tnpu.edu.ua

THE CONCEPT OF PROFESSIONAL TRAINING FOR ECONOMISTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF THE USA AND UKRAINE

The article focuses on the concept of professional training for economists in higher education institutions of the USA and Ukraine. The aim of the study is to analyze the features and differences in approaches to the educational process and the aims of professional education for economists in the context of the educational trends of both countries. The research employed general scientific methods of cognition, including analysis, comparison, generalization, and systematization. The results show that the concept of professional training for economists in the USA is characterized by a comprehensive approach that combines theoretical knowledge with practical skills for managing the economy, enterprises, and businesses. American higher education emphasizes the use of innovative technologies and teaching methods that promote effective interaction between instructors and students. Special attention is given to developing students' ability to think critically, make informed decisions, and adapt to changes in the global economic environment. In contrast, the approach to professional training for economists in Ukraine has more traditional roots, evolving under the influence of integration into the European educational space through the Bologna Process. The Ukrainian model focuses on building deep theoretical knowledge and an understanding of economic processes in all areas of social life. The concept of professional training includes thorough specialization, with an emphasis on studying both local and international economic patterns, aiming to prepare students for work in a dynamic economic environment. The practical significance of the research lies in its potential to improve approaches to training economists by incorporating best international practices.

Key words: *professional training, economists, higher education institutions, Ukraine, the USA.*

Постановка проблеми. Концепція професійної підготовки економістів у закладах вищої освіти відіграє ключову роль у формуванні кваліфікованих фахівців, здатних ефективно функціонувати в динамічному економічному середовищі. Системи вищої освіти США та України пропонують різні підходи до навчання, кожен з яких відображає культурні, економічні та історичні особливості відповідних країн. Аналіз цих систем дозволяє виявити унікальні методи та стратегії, які можуть бути взаємно корисними при адаптації кращих практик в межах глобалізованого світу.

В США, де економічна освіта часто фокусується на проблемах практичного застосування теоретичних знань, велика увага приділяється розвитку аналітичних навичок і критичного мислення. Навчальні плани зазвичай включають широкий спектр курсів, що охоплюють як основи економічної теорії, так і прикладні аспекти фінансів, менеджменту та маркетингу. Це забезпечує студентам гнучкість у виборі спеціалізацій та можливості для розвитку в різних напрямках професійної кар'єри.

В Україні, професійна підготовка економістів також набуває особливої актуальності на фоні економічних реформ та інтеграції до європейських освітніх стандартів. Навчальні програми закладів вищої освіти часто акцентують на глибокому розумінні теоретичних основ економіки та їхньому застосуванні в аналізі реальних економічних ситуацій. Це включає вивчення сучасних економічних теорій, економетрики, а також спеціалізованих предметів, які допомагають студентам розробляти компетенції, необхідні для ефективного рішення комплексних економічних задач.

Дослідження націлене на виявлення ключових аспектів, котрі впливають на ефективність навчальних методик та виховання кваліфікаційних характеристик майбутніх фахівців, що мають значення для розвитку економічної науки та практики в обох країнах. Окрім того, стаття спрямована на розроблення рекомендацій щодо оптимізації освітніх стратегій з огляду на сучасні вимоги глобалізації та міжнародної інтеграції.

Аналіз досліджень. Питання концепції професійної підготовки економістів у закладах вищої освіти США та України є достатньо дослідженим у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі. Українські джерела зосереджуються на питаннях модернізації освіти та інтеграції в європейський простір, тоді як зарубіжні науковці аналізують виклики бізнес-освіти та ефективність економічної підготовки. Так, І.П. Аннєнкова (Аннєнкова, 2011) досліджує критерії якості освіти у вищих навчальних закладах, наголошуючи на важливості підвищення ефективності навчальних програм. Серед зарубіжних досліджень важливий внесок зробили H. DeAngelo, L. DeAngelo та J.L. Zimmerman (DeAngelo et al., 2010), які вказують на розрив між теорією бізнес-освіти та реальними потребами ринку. D.A. Gioia та K.G. Corley (Gioia, Corley, 2012) звертають увагу на проблему прагнення бізнес-шкіл до високих рейтингів, що часто знижує освітню якість. M.M. Holster (Holster, 2003) фокусується на сучасних методах викладання бізнесу, підкреслюючи важливість практичної орієнтації навчання.

Важливі питання реформування освіти також розкриваються в офіційних документах МОН України (Про затвердження Концепції розвитку економічної освіти, 2003) та Програмі інтеграції України до ЄС (Програма інтеграції України до Європейського Союзу, 2000). Експертна інформація з інтернет-джерел, зокрема аналітичні звіти Національного центру статистики освіти (National Center for Education Statistics, 2014) та рекомендації Національної асоціації бізнес-освіти (National Business Education Association, 2002), доповнюють наукові дослідження, висвітлюючи актуальні виклики в освітній сфері. Попри наявність значної кількості досліджень, бракує систематизованого підходу до вивчення підготовки економістів.

Мета статті – зробити порівняльний аналіз концепції професійної підготовки економістів у закладах вищої освіти Сполучених Штатів Америки та України.

Викладення основного матеріалу. У Сполучених Штатах термін «вища освіта» охоплює навчання, яке проходять після завершення середньої школи. Відповідно, усі навчальні заклади, що надають освіту на основі середньої, входять до сектору вищої освіти. Освітня політика США спрямована на впровадження ідеї масової вищої освіти (National Business Education Association: 2–3). З цієї причини в країні розробляються програми фінансової підтримки для молоді, а також створюються сприятливі умови, що задовольняють найрізноманітніші потреби населення в освіті (Johnstone, 2003: 73–74).

У перші десять років незалежності України, система вищої освіти продовжувала функціонувати згідно із стандартами, що були успадковані від Радянського Союзу. Однак з 2000 року були розпочаті значні зміни, спрямовані на реформування освіти у відповідності з європейськими стандартами. Відповідно до положень документа «Про програму інтеграції України в Європейський Союз» та ряду розпоряджень Кабінету Міністрів

України, почалася імплементація Болонського процесу (Програма інтеграції України до Європейського Союзу, 2000). Цей процес реформування вищої освіти базується на принципах рівноправної співпраці та взаємної адаптації освітніх систем європейських країн, що сприяє інтеграції української освіти в загальноєвропейський простір.

Заклади вищої освіти в США щорічно нарощують свої потужності, оскільки кількість студентів щороку збільшується. За прогнозами науковців, у період 2018–2024 років чисельність студентів університетів збільшиться на 14% порівняно з попередніми показниками (National Center for Education Statistics, 2004).

В Україні ситуація кардинально протилежна. На сьогодні у системі вищої освіти є 100 приватних установ вищої освіти та 40 комунальних, 170 державних університетів, і це не рахуючи філій (В Україні суттєво зменшилася кількість студентів, 2024). Щороку кількість студентів у даних закладах зменшується. Якщо в 2018 році на один заклад припадало близько 6700 студентів, то в 2024 році – 3400 (В Україні суттєво зменшилася кількість студентів, 2024).

На початку 2024 року, у відповідь на потребу оптимізації розподілу державних коштів, Кабінет Міністрів України ухвалив новий законопроєкт. Цей законопроєкт передбачає зміну механізму фінансування безкоштовної освіти у закладах вищої освіти. Замість того, щоб надавати кошти на повністю безкоштовне навчання для обмеженої кількості студентів, держава пропонує систему державних грантів. Ці гранти будуть виплачуватися через систему «Дія» і спрямовані на компенсацію частини вартості контрактної форми навчання в університетах (В Україні суттєво зменшилася кількість студентів, 2024).

Престижність та рейтинги ЗВО США вираховується за низкою критеріїв: кількість наукових досліджень, виконаних у вишах, кількість публікацій співробітників, середня заробітна плата випускників, оцінка якості підготовки з боку роботодавців, а також рівень задоволення випускників освітою (DeAngelo et al.; Gioia & Corley, 2012: 1).

Європейський центр з вищої освіти (СЕПЕС) ЮНЕСКО відносить до критеріїв оцінки якості освіти в Україні:

– інституціональну місію й мету навчального закладу;

– параметри освітньої моделі;

– певні стандарти даної програми або дисципліни.

Незважаючи на розходження дослідницьких підходів, їх поєднує та обставина, що якість процесу закономірно призводить до високої якості результату, а зміна вимог до якості результату, у свою чергу, обумовлює необхідність адекватних змін у вимогах до якості процесу. Однак на практиці в Україні попри постійні удосконалення процесуальної частини навчання рівень задоволеності якістю освіти роботодавцями – достатньо низький (Аннєнкова, 2011).

Що стосується безпосередньо вищої освіти у сфері економіки, то згідно з документами Комісії з політики у сфері бізнесу та економічної освіти США, «економічна освіта» є пріоритетним напрямом американської освіти, який надає знання про економіку та навички роботи у цій сфері. Це дозволяє кожному громадянину суспільства:

– робити внесок у глобальну економічну систему будь-яким чином;

– успішно функціонувати в ринкових умовах як у США, так і в інших країнах;

– розвивати навички використання новітніх технологій для створення нових знань, обробки інформації та прийняття рішень;

– застосовувати економічні знання та набуті навички в повсякденному житті разом із знаннями з інших академічних дисциплін (Hinshaw & Sigfried, 1991: 375).

Американський дослідник В. Волстад визначає поняття «економічної освіти» як ключовий елемент у підготовці майбутніх економістів у закладах вищої освіти. Цей термін відображає важливість професійної підготовки економістів у сучасній практиці. У дослідженні уточнюється сутність концепції «професійної підготовки майбутніх економістів у закладах вищої освіти», узагальнюються принципи та визначаються основні тенденції такої підготовки в США (Walstad & Rebeck, 200: 13).

В американській економічній освіті передбачається засвоєння знань про закони всіх сфер економічного життя суспільства та принципів поведінки в економічній діяльності й повсякденному житті. Факультети економіки готують студентів переважно для роботи в державних установах. Основною метою є навчити розумінню впливу економічного середовища не лише на діяльність підприємців, а й на функціонування усіх суб'єктів економічного життя, включаючи неприбуткові організації та державні інституції.

Концепція економічної освіти охоплює глибокі теоретичні знання з економіки та розуміння законів усіх сфер економічного життя суспільства. З поняття «економічної освіти» виділяється концепт «професійної підготовки майбутніх економістів», який, за визначенням М. Голстера, є про-

цесом опанування економічних наук, необхідних для конкретної спеціальності з метою здобуття кваліфікації економіста (Holster, 2003).

Професійна підготовка економістів у США є процесом, що охоплює не лише навчання управлінню економікою, підприємством чи бізнесом, а й засвоєння фундаментальних теоретичних основ. За С. Джакштадом та Дж. Бреннаном, цей процес включає навчання спеціалістів, ефективність якого забезпечується методами і формами навчання, що визначають взаємодію викладача та студента. Це навчання студентів економічному мисленню і застосуванню здобутих знань під час ухвалення рішень, а також розвиток здатності використовувати теоретичні знання на практиці (Walstad & Rebeck, 2003).

Основні вимоги до підготовки економістів у США формувалися під впливом сучасних умов, таких як високий рівень професіоналізму, використання новітніх технологій, високий інтелектуальний потенціал, знання, навички, а також професійна мобільність і адаптація до глобального інформаційного середовища. Майбутні економісти навчаються пояснювати економічні явища, розв'язувати завдання викладача, оцінювати та прогнозувати ситуації, вести переговори та укладати контракти. Випускники повинні вміти прогнозувати ринкову ситуацію, що включає аналіз співвідношення попиту та пропозиції, поведінки цін, обігу товарів та інших економічних явищ (Walstad & Rebeck, 2003: 96).

Економічна освіта в Україні структурована за чотирма основними блоками дисциплін, які сприяють формуванню сучасного світогляду та необхідності постійного оновлення знань, умінь та навичок в соціально-економічній сфері. Ці блоки включають загальноосвітній, фундаментальний, інноваційно-практичний та спеціалізований блок дисциплін, які разом забезпечують глибоке багатоаспектне дослідження економічних закономірностей суспільства (Про затвердження Концепції розвитку економічної освіти, 2003).

Освітній процес у сфері економіки відбувається через інтеграцію пізнавальних, теоретичних та практичних компонентів. Пізнавальні елементи не лише надають знання з фінансів, технологій, техніки, економіки та права, а й сприяють формуванню внутрішньої культури молодих людей та

Таблиця 1

Порівняння професійної підготовки економістів у закладах вищої освіти США та України

Критерій	США	Україна
Ціль освіти	Підготовка конкурентоздатних фахівців на міжнародному рівні, розвиток лідерських якостей.	Підготовка фахівців для внутрішнього ринку, акцент на теоретичні знання.
Завдання програм	Забезпечення студентів практичними навичками, аналітичним мисленням, доступом до міжнародних досліджень.	Наголос на теоретичних знаннях, адаптація до потреб місцевого ринку праці.
Якість	Високий стандарт, акредитація від AACSB, активне впровадження інноваційних методик.	Зростаюча якість, процеси модернізації та акредитації за європейськими стандартами.
Найбільш популярні заклади	Гарвардський університет, Стенфордський університет, Массачусетський технологічний інститут.	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Львівська політехніка.
Вимірювання престижності	Рейтинги університетів (напр., U.S. News & World Report), акредитація.	Національні рейтинги, акредитація МОН, участь у міжнародних програмах.
Фінансування	Приватне та державне фінансування, висока вартість навчання, значні інвестиції в наукові дослідження.	В основному державне фінансування, нижчі витрати на освіту, обмежені інвестиції в дослідження.
Розвиток	Широкі можливості для наукових досліджень, велика кількість інноваційних стартапів.	Зосередженість на поступовій інтеграції з європейськими освітніми і дослідницькими установами.
Методи	Практичні кейс-методи, групові проекти, використання новітніх технологій у навчанні.	Традиційні лекції та семінари, впровадження інтерактивних методів навчання.
Ключові дисципліни	Економіка, бізнес-аналітика, фінанси, міжнародний бізнес.	Економічна теорія, облік і аудит, фінанси, менеджмент.
Оцінювання знань	Градаційна система A-F, комплексні іспити, проекти, участь у дискусіях.	100-бальна система, державні екзамени, курсові роботи.

Примітка: систематизовано автором.

їх готовності до відповідальної гармонізації відносин між людиною, суспільством, природою та економікою. Теоретичні аспекти навчання, включаючи світогляд та критичне мислення, сприяють формуванню основи для економічно обґрунтованих та соціально відповідальних рішень та дослідницьких умінь; практичні ж складові підсилюють професійні навички (Про затвердження Концепції розвитку економічної освіти, 2003).

Систематизація ключових аспектів концепції професійної підготовки економістів дозволяє зробити висновок про те, що на сьогодні в Україні необхідно переглянути навчальні плани економічних спеціальностей з метою збільшення частки активних методів, форм і засобів навчання. Останнім часом в університетах США впроваджується підхід проактивного навчання, коли студенти отримують знання про новітні досягнення у тій чи іншій галузі, навіть якщо підручники ще не містять відповідної інформації. Такі методики викладання сприяють підвищенню інтересу студентів та стимулюють їхню пізнавальну активність. Вони роблять акцент на розвитку навичок самостійного навчання, самоконтролю та самоаналізу.

Позитивною особливістю американської економічної освіти, на нашу думку, є насиченість навчальних програм дисциплінами, що надають практичні знання та навички – такими як економетрика, статистика, економічне програмування, методи оптимізації, стратегічне планування та прогнозування.

На відміну від цього, навчальні програми у вітчизняних вищих навчальних закладах включають значну кількість предметів, що надають узагальнені та теоретичні знання (наприклад, «Основи економіки», «Маркетинг», «Фондова індустрія», «Банківська індустрія» тощо). Однак ці дисципліни часто базуються на іноземних джерелах інформації, які, на жаль, не завжди перекладені коректно та не враховують специфіку вітчизняних. При цьому семінарські заняття переважно проводяться у формі лекцій або у вигляді відповідей на питання, пов'язані з матеріалами лекцій.

Щодо проактивного навчання, викладачі не завжди відслідковують останні публікації та досягнення науки, покладаючись переважно на власний досвід, або досвід, описаних у наукових джерелах іншими викладачами. Це може знижувати ефективність навчального процесу, оскільки студенти не отримують доступ до актуальних знань і практик, які швидко розвиваються в економічній сфері.

Вважається, що досягнення провідних американських університетів можна пояснити їхніми більш суворими вимогами. Дійсно, успіх підготовки економічних фахівців у США частково обумовлений ретельним підходом до відбору абітурієнтів. Він включає великий конкурс на вступ, складну систему вступних іспитів, психологічні тести на профпридатність, перевірку знання іноземних мов тощо. Таким чином, кожен економічний університет у США має право самостійно визначати вимоги до абітурієнтів, що дозволяє посилювати або послаблювати їх на власний розсуд. Ця система сприяє відбору найбільш мотивованих та підготовлених студентів, що, своєю чергою, підвищує загальний рівень навчання. Крім того, гнучкість у встановленні вимог дозволяє університетам адаптуватися до змін у ринку праці та потребах економічної сфери, забезпечуючи більш ефективну підготовку фахівців.

Висновки. Таким чином, у обох країнах існує висока оцінка значення професійної підготовки економістів, проте підходи до навчального процесу та його цілей значно відрізняються. США акцентує на практичному застосуванні знань та навичок у реальних економічних умовах, тоді як Україна зосереджується на формуванні солідної теоретичної бази, яка дозволить майбутнім економістам глибоко аналізувати економічні явища. Це відображає загальні освітні тренди обох країн, відповідно до яких США спрямовує освіту на внесення вкладу у глобальний ринок, а Україна – на розбудову внутрішнього інтелектуального та економічного потенціалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аннєнкова І.П. Критерії і показники якості освіти у ВНЗ. *Наука і освіта,* 2011. № 8. URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/8_2011/1.pdf (дата звернення: 12.01.2025).

2. В Україні суттєво зменшилася кількість студентів: в Міносвіти планують модернізувати ВИШі. Мукачево, 2024. URL: https://mukachevo.net/news/v-ukrayini-suttyevo-zmenshylasia-kilkist-studentiv-v-minosvity-planuiut-modernizuvaty-vyshi_5980947.html (дата звернення: 12.01.2025).

3. Про затвердження Концепції розвитку економічної освіти. МОН України; Рішення, Концепція від 04.12.2003 № 12/7-4. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v12_7290-03#Text (дата звернення: 12.01.2025).

4. Програма інтеграції України до Європейського Союзу. Президент України; Програма від 14.09.2000. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001100-00#Text (дата звернення: 12.01.2025).

5. DeAngelo H., DeAngelo L., Zimmerman J.L. What's Really Wrong with American Business Schools? University of Rochester Working Paper, 2010. URL: http://ssrn.com/abstract=766404 (accessed 12.01.2025).

6. Gioia D.A., Corley K.G. Being Good versus Looking Good: Business School Rankings and the Circean Transformation from Substance to Image. *Academy of Management Learning and Education,* 2012. 1(1). PP. 107–120. URL: https://journals.aom.org/doi/10.5465/amle.2002.7373729 (accessed 12.01.2025).

7. Hinshaw E.E., Siegfried J.J. The Role of the American Economic Association in Economic Education: A Brief History. *Journal of Economic Education, 1991*, 22(4), 373–381. URL: https://www.jstor.org/stable/1183357 (accessed 12.01.2025).

8. Holster M.M. The Foundations of Business Education: Effective Methods of Teaching Business Education in the 21st Century. *NBEA Yearbook*, 2003. 41. PP. 1–16.

9. Jackstadt S., Brennan J. Economic Knowledge and High School Student Attitudes towards the American Economic System, Business and Labor Union. Theory and Research in Social Education, 1993. №16. PP. 90–97.

10. Johnstone B. System of Higher Education in the US: Structure, Management, Financing . *University Management*, 2003. № 5/6(28). PP. 92–102.

11. National Business Education Association. This We Believe about the Need for Business Education. Policy Statement № 71. *National Business Education Association,* 2002. URL: https://cdn.ymaws.com/nbea.org/resource/resmgr/advocacy_resources/pcbe_policy_compilation.pdf (accessed 12.01.2025).

12. National Center for Education Statistics. Digest of Education Statistics: 2014. *National Center for Education Statistics*, 2014. URL: http://nces.ed.gov/programs/digest/d14/index.asp (accessed 12.01.2025).

13. Walstad W.B., Rebeck K. The Status of Economics in the High School Curriculum. *Journal of Economic Education*, 2000. 31(1). PP. 95–101. URL: https://www.jstor.org/stable/43610488 (accessed 12.01.2025).

REFERENCES

1. Anniienkova I. (2011). Kryterii i pokaznyky yakosti osvity u VNZ [Criteria and Indicators of Education Quality in Higher Educational Institutions]. *Nauka i osvita,* 8. URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/8_2011/1.pdf [in Ukrainian].

2. V Ukraini suttievo zmenshylasia kilkist studentiv: v Minosvity planuiut modernizuvaty vyshi [The Number of Students in Ukraine Has Decreased Significantly: The Ministry of Education Plans to Modernize Universities]. (2024). *Mukachevo*. URL: https://mukachevo.net/news/v-ukrayini-suttyevo-zmenshylasia-kilkist-studentiv-v-minosvity-planuiut-modernizuvaty-vyshi_5980947.html [in Ukrainian].

3. Pro zatverdzhennia Kontseptsii rozvytku ekonomichnoi osvity [On the Approval of the Concept for the Development of Economic Education]. (2003). MON Ukrainy; Rishennia, Kontseptsiia vid 04.12.2003 № 12/7-4. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v12_7290-03#Text [in Ukrainian].

4. Programa intehratsii Ukrainy do Yevropeiskoho Soiuzu [The Program of Ukraine's Integration into the European Union]. (2000). Prezydent Ukrainy; Programa vid 14.09.2000. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001100-00#Text [in Ukrainian].

5. DeAngelo, H., DeAngelo, L., & Zimmerman, J.L. (2010). What's Really Wrong with American Business Schools? *University of Rochester Working Paper.* URL: http://ssrn.com/abstract=766404

6. Gioia, D.A., & Corley, K.G. (2012). Being Good versus Looking Good: Business School Rankings and the Circean Transformation from Substance to Image. *Academy of Management Learning and Education*, 1(1). 107–120. URL: https://journals.aom.org/doi/10.5465/amle.2002.7373729

7. Hinshaw, E.E., & Siegfried, J.J. (1991). The Role of the American Economic Association in Economic Education: A Brief History. *Journal of Economic Education,* 22(4), 373–381. URL: https://www.jstor.org/stable/1183357

8. Holster, M.M. (2003). The Foundations of Business Education: Effective Methods of Teaching Business Education in the 21st Century. *NBEA Yearbook*, 41. 1–16.

9. Jackstadt, S., & Brennan, J. (1993). Economic Knowledge and High School Student Attitudes towards the American Economic System, Business and Labor Union. *Theory and Research in Social Education*, 16. 90–97.

10. Johnstone, B. (2003). The System of Higher Education in the US: Structure, Management, Financing. *University Management*, 5/6(28). 92–102.

11. National Business Education Association. (2002). This We Believe about the Need for Business Education. Policy Statement №71. National Business Education Association. URL: https://cdn.ymaws.com/nbea.org/resource/resmgr/advocacy_resources/pcbe_policy_compilation.pdf

12. National Center for Education Statistics. (2014). Digest of Education Statistics: 2014. National Center for Education Statistics. URL: http://nces.ed.gov/programs/digest/d14/index.asp

13. Walstad, W.B., & Rebeck, K. (2000). The Status of Economics in the High School Curriculum. Journal of Economic Education, 31(1). 95–101. URL: https://www.jstor.org/stable/43610488